

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **26 Temmuz 2019**
Sayı: **13209**

17079

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Adalet Bakanı Abdülhamit GÜL tarafından yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne bağlı İzmir'deki Harmandalı Geri Gönderme Merkezi, uzun zamandır işkence ve kötü muamele iddialarıyla anılmakta, insan haklarına aykırı iddialar basının ve kamuoyunun gündeminden düşmemektedir.

Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde çalışan bir güvenlik görevlisi tarafından verilen bilgiler şu şekildedir: "Denetim yapılacağı bilgisi bize önceden geldiğinden biz ortamı toplardık. Yerlerde uyuyanların battaniyelerini kaldırdık. Normalin çok üstünde bir sayıda mülteciyi orada tutuyorlar. AIDS olan bir kadını 'yüksek güvenlik katı' adı verdikleri alanda tutuyorlardı. Hastalığı nedeniyle hiçkimse bu kadına yemek vermek istemiyordu. Kadını herkesten ayrı tutuyorlardı. Görevliler yemeğini onun katına götürmek istemediğinden başka bir mülteci kadın ona yemek veriyordu. AIDS'li kadın tutulduğu alanda yerde yatıyordu. Kimse ile de görüşürülüyordu. Kadını, sonra sınır dışı ettiler hangi ülkeye gönderildiğini bilmiyorum. Deport (sınır dışı etme) alanındaki kapılar sabah açılmıyordu. Kışın oda kapıları hiç açılmıyor. Yazın da hava çok sıcak olduğu için oda kapıları belli saatlerde açılıyordu. 10 metrekarelik odalarda altı kişinin kalması gerekiyordu. Bu alanda deport olmak isteyenler 6 ay hapis olarak kalıyordu. Bu alanda da mülteciler birbirinin dilini bilmediği için psikolojisi bozuluyordu. Hemen deport edilmek istiyordu. Gitmek istemeyenler de zorla deport ediliyordu. Çok fazla üzerinde mülteci aynı alanda kaldığı için sürekli kendi aralarında da tartışmalar çıkıyor. Görevli sayısı da yetersiz. Bir vardiyada en az 25-26 görevli oluyor. Bu kişilerin de mültecilerle başa çıkması çok zor. Onlar kavga ettikleri zaman gardiyanlar da kameralar önünde bazen darp etmenin sınırını aşıyordu. Sınırı aşan 2 kişi şu an cezaevinde. Ama genelde gardiyanlar mültecileri kameraların olmadığı alanda darp ediyordu. Orada da darp ispat edilemiyordu. Gardiyanların da çalışma saatleri çok kötü. Çok fazla çalıştıkları için onların da psikolojisi bozuluyordu. Birgün bir mülteci gelip kendini doğradı. Gerekeşi de deport olmak istememektir. Binanın çok sayıda camı da kırık. Bu kırık camlardan atlamak istiyorlar. Deport olmak istemeyenler zorla götürülmek isteniyor. Afrikalı mülteci bir kadın öldü. Herkes önce sıcaktan bayıldığı zannetti. Kadının ölümü resmi tutanaklara 'doğal ölüm' olarak geçti. Afrikalı kadının ölüm nedeni araştırılmadı."

14 Mayıs 2019 günü adli yardım görevini yerine getirmek için Harmandalı Geri Gönderme Merkezine giden 8 avukat ve 1 tercüman, saat 14.00-17.30 arasında özgürlüklerinden yoksun bırakılmış, avukatların ve tercümanın görevlerini yapmaları engellenmiş, müvekkilleri ile dosyalarına erişimleri imkânsız kılınmıştır. Olayda; tercüman ve avukatların olduğu görüşme odalarının bulunduğu koridorun her iki kapısının kapatılarak yardım çağrıları yanıtsız bırakılmıştır. Merkezde; avukatların ve yabancıların dilekçeleri kayda alınmadığı, dilekçelerin yırtıldığı, yazılı başvurulara cevap verilmediği, avukatların özel güvenlik görevlileri ile muhatap bırakılarak bina içerisinde kamu personeline ulaşmakta güçlük çektikleri de ifade edilmektedir.

Geçtiğimiz günlerde ise merkezdeki bir kadının işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edilmiş, Çiğli Bölge Eğitim Hastanesi'nden alınan adli muayene raporu, sığınmacı kadının anlattıklarını doğrulanmıştır. Rapor da; sağ bacakta 2 santimetrelik darp, sol omuzda darp izleri ve sırtta iz bulunduğu yönelik detaylı bilgiler yer almıştır. Mülteci kadın ise; güvenlik görevlilerinin bileklerine turnaklarını geçirdiğini, bindirildiği arabada jandarmanın kendisine yumruk ve tokat attığını anlatmıştır.

170 79

Harmandalı ile ilgili TBMM Başkanlığı'na defalarca verdiğimiz soru önermeleri ve yaptığımız çağrılar yanıtızsız kalmış; baro ve sivil toplum örgütlerinin yaptığı çağrılar karşılık bulamamıştır. Tüm bunlar bağlamında;

1 – Son 5 yılda (Temmuz 2019 dahil ve yıllar bazında olmak üzere) Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nden sorumlu yönetici ve personeller hakkında kaç dava açılmıştır? Haklarında dava açılan kişilerin görev tanımı nedir?

2 – Son 5 yılda (Temmuz 2019 dahil ve yıllar bazında olmak üzere) Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nden sorumlu yönetici ve personeller hakkında görülen davaların kaç düşmüş, kaç sonuçlanmış, kaç halen devam etmektedir?

3 – Son 5 yılda (Temmuz 2019 dahil ve yıllar bazında olmak üzere) Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nden sorumlu yönetici ve personeller hakkındaki davalarda, ceza alan kaç kişi vardır? Ceza alan kişilerin görev tanımı nedir?

4 – Son 5 yılda (Temmuz 2019 dahil ve yıllar bazında olmak üzere) Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nin sorumlu yönetici ve personellerin kaç, haklarındaki davadan beraat etmiştir? Beraat eden kişilerin görev tanımı nedir?

5 – Son 5 yılda (Temmuz 2019 dahil ve yıllar bazında olmak üzere) Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nden sorumlu yönetici ve personellerin kaç tutuklu, kaç tutuksuz yargılanmıştır?